

EKOLOGICKÉ CENTRUM MOST
PRO KRUŠNOHOŘÍ

Výroční zpráva 2001

Výroční zpráva 2001

9. října 2014
Zpracoval: Mgr. Martin Kabrna

1. Vznik Centra

1.1 Založení

Inspirací pro založení otevřeného informačního střediska o životním prostředí na Mostecku pro veřejnost se stala holandská agentura na ochranu životního prostředí DCMR v Rotterdamu, která působí v průmyslově zatížené oblasti delty Rýna. Iniciátor projektu Česká rafinérská, a.s., ve spolupráci s Výzkumným ústavem pro hnědé uhlí, a.s., vypracovala projekt Ekologického centra Most a oslovila s ním další významné průmyslové podniky Mostecka a orgány státní správy. Dne 13. března byla podepsána „Dohoda o spolupráci při vzniku a provozování Ekologického centra Most pro Krušnohoří a o výměně informací o životním prostředí“, ke které se připojily tyto společnosti a instituce: Celio, a.s., Česká inspekce životního prostředí – inspektorát v Ústí nad Labem, Česká rafinérská, a.s., Chemopetrol, a.s., Mostecká uhelná společnost, a.s., Okresní hygienická stanice Most, Podnikatelské a inovační centrum Severní Čechy, Povodí Ohře, a.s., Úřad práce Most a Výzkumný ústav pro hnědé uhlí, a.s. Slavnostní podpis „Dohody“ se uskutečnil za účasti ministra životního prostředí České republiky, předsedy Hospodářské a sociální rady Mostecka a přednosta Okresního úřadu v Mostě, kteří rovněž deklarovali svou podporu. Hospodářská a sociální rada Mostecka zaštila vytvoření Ekologického centra Most mimo jiné tím, že projekt zařadila do Globálního plánu revitalizace, který byl následně schválen vládou České republiky.

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří bylo ustanoveno k 1. dubnu 2001 jako samostatně hospodařící středisko Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, a.s. Zprovoznění Centra předcházelo dvouměsíční vzdělávací projekt, připravený Podnikatelským a inovačním centrem Severní Čechy ve spolupráci s Úřadem práce Most, jenž celý projekt financoval. Projekt se uskutečnil v průběhu května a dubna roku 2000 a zúčastnilo se ho deset uchazečů o zaměstnání, kteří byli vedeni v evidenci Úřadu práce. Vzdělávací projekt byl zakončen závěrečnými zkouškami a úspěšní absolventi získali osvědčení s celostátní platností. Zkoušková komise doporučila pět nejlepších absolventů, kteří byli následně přijati do pozice „dispečer Ekologického centra“.

Sídlo Centra bylo zřízeno v objektu Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, a.s., v reprezentativních prostorách snadno přístupných veřejnosti. Pro veřejnost bylo otevřeno dne 3. července 2000. Odborná úroveň Centra je zajištěna odborem životního a pracovního prostředí Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí, a.s., který Centrum metodicky vede a zajišťuje průběžně odborné konzultace. Ekologické centrum Most pro Krušnohoří funguje jako dispečerské informační pracoviště v nepřetržitém režimu.

1.2 Poslání

Hlavním posláním Centra je shromažďovat dostupné informace o životním prostředí regionu a v maximální míře je zpřístupňovat široké veřejnosti, registrovat a vysvětlovat hlášení a dotazy obyvatel, provádět poradenskou a osvětovou činnost v problematice životního prostředí, napomáhat přenosu informací v rámci integrovaného záchranného systému a v neposlední řadě poskytovat klíčové informace vícejazyčně s ohledem na přeshraniční přenos informací. Jedním z hlavních úkolů dispečinku je sledování čistoty ovzduší v nepřetržitém režimu a zpřístupňování výsledků monitoringu ovzduší nejširší veřejnosti.

2. Aktivity Centra

2.1 Sledování imisní situace

V závěru roku 2000 byla dohodnuta spolupráce mezi Okresním úřadem v Mostě, Okresní hygienickou stanicí v Mostě o výměně a zveřejňování informací v rámci Smogového varovného a regulačního systému. V souladu s touto dohodou se Centrum zavázalo zajišťovat v případě potřeby změny hlášení na lince 14110 (čistota ovzduší) ve dnech pracovního klidu, v pracovní dny potom po pracovní době Okresní hygienické stanice. V průběhu roku 2001 bylo Centrum dále osloveno Odborem dopravy, obchodu a životního prostředí Magistrátu města Most s žádostí o zajištění informování DpmMaL a Městské policie v případě vzniku smogové situace tak, aby mohly být učiněny potřebné kroky k informování občanů města Mostu prostřednictvím výše uvedených organizací.

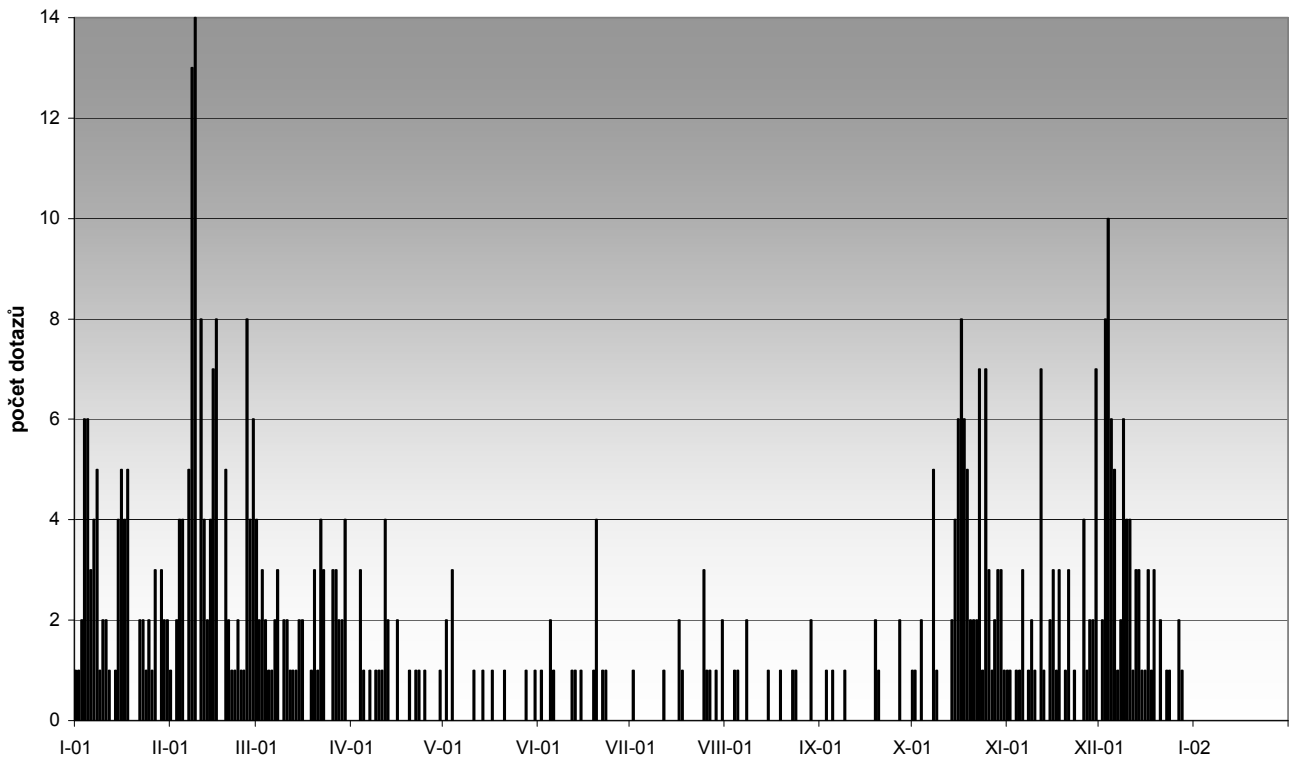
Sledování imisní situace probíhá na 18 stanicích v okresech Most, Chomutov, Teplice a Louny. V souvislosti s přeshraniční pachovou zátěží bylo rovněž přistoupeno ke sledování 7 příhraničních měřících stanic na německém území, avšak na tyto stanice nemá Centrum přímé spojení. V případě překročení přípustných limitů je kromě přehlašování hlášení na lince 14110 rovněž informováno Rádio Most, jenž poskytnuté hlášení Centrum zařazuje operativně do svého vysílání. Imisní data z mosteckých stanic jsou každý týden vyhodnocovány a v podobě tabulky s krátkým slovním komentářem zveřejňovány v Deníku Mostecka a na Internetu. Měsíční vyhodnocení imisních dat je dostupné na Internetu, kde jsou rovněž v grafické podobě aktuální stavy škodlivin na všech sledovaných stanicích. Poskytování informací o aktuální imisní situaci probíhá také telefonicky – k dispozici je bezplatná linka 0800.

V závěru roku 2001 Chemopetrol předal Centru do užívání mobilní měřící vůz HORIBA.

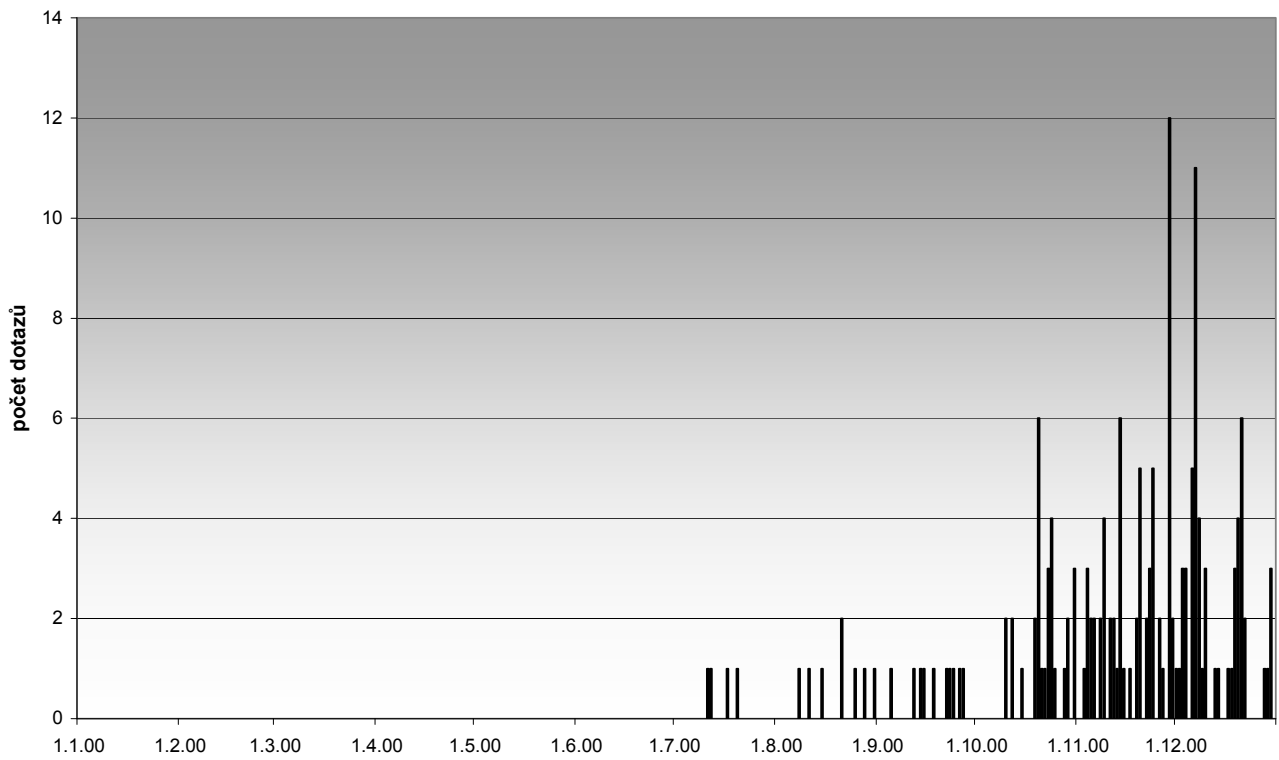
2.2 Zelený telefon

Bezplatná telefonní linka 0800 195 342 byla uvedena do provozu v říjnu 2000. Zelený telefon slouží především k poskytování aktuálních informací o stavu životního prostředí (jako např. o čistotě ovzduší), dále k příjmu hlášení, poznatků či stížností obyvatel (jako např. pachová zátěž apod.) a v neposlední řadě též k poradenství v oblasti legislativních záležitostí (jako např. možnost kácení dřevin apod.).

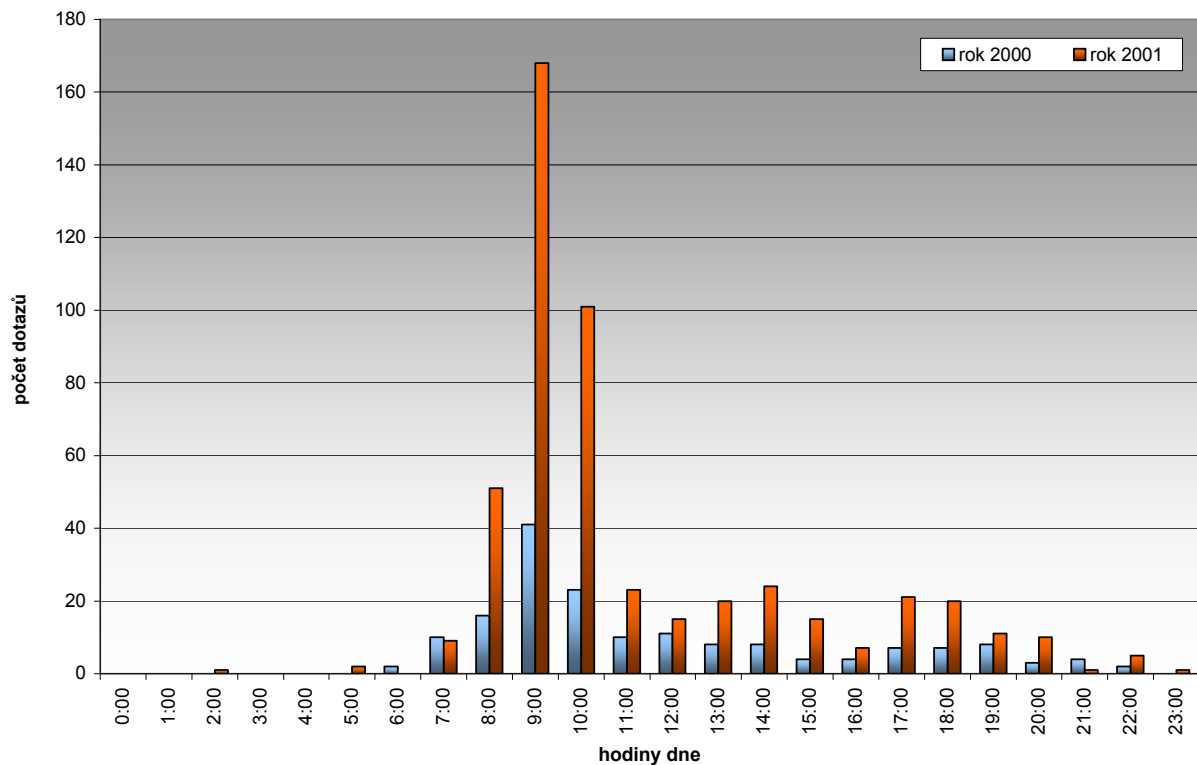
V roce 2001 přijal dispečink Centra prostřednictvím Zeleného telefonu celkem 505 dotazů (v roce 2000 bylo dotazů celkem 168). Počty dotazů v jednotlivých dnech v obou letech znázorňují Grafy 1 a 2. Graf 3 ukazuje rozložení dotazů v jednotlivých hodinách dne. Většina zaznamenaných a identifikovaných dotazů pochází z Mostu a Litvínova, přehled o dalších obcích uvádí Graf 4. Předmětem převážné většiny dotazů byla aktuální čistota ovzduší (téměř 80 %), z nichž velká část pocházela z mateřských školek. Ostatní dotazy směřovaly k poskytnutí nejrůznějších informací o životním prostředí, legislativě, možnosti zapůjčení odborných publikací atd.

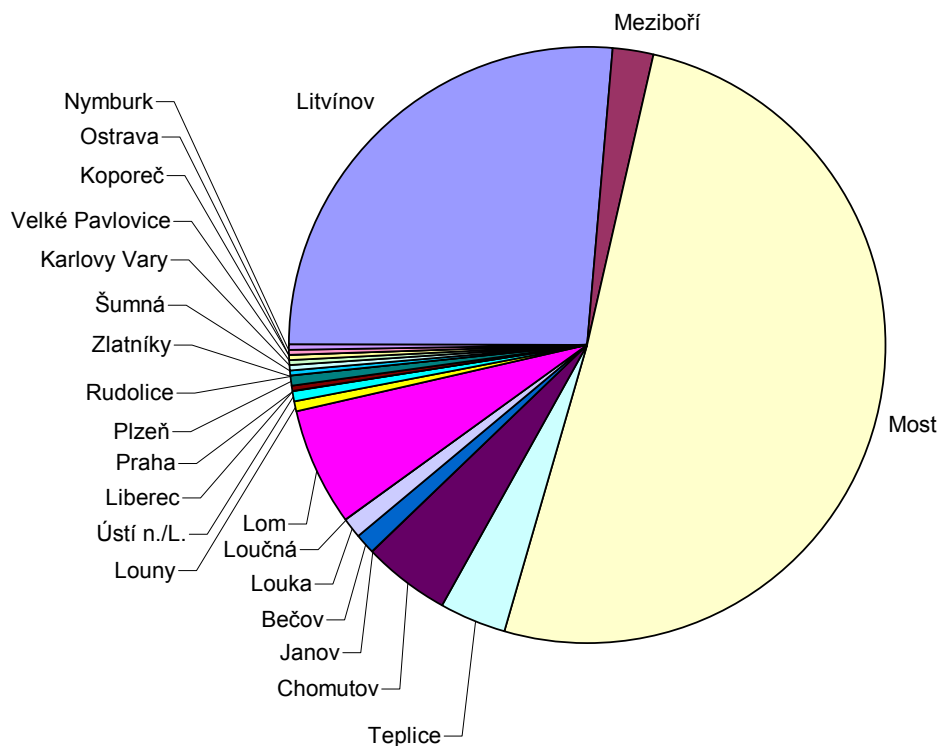
Graf 1. Počty dotazů v jednotlivých dnech roku 2001

Graf 2. Počty dotazů v jednotlivých dnech roku 2000

Graf 3. Frekvence dotazů v průběhu dne v letech 2000 a 2001

Graf 4. Přehled o původu identifikovaných dotazů za roky 2000 – 2001

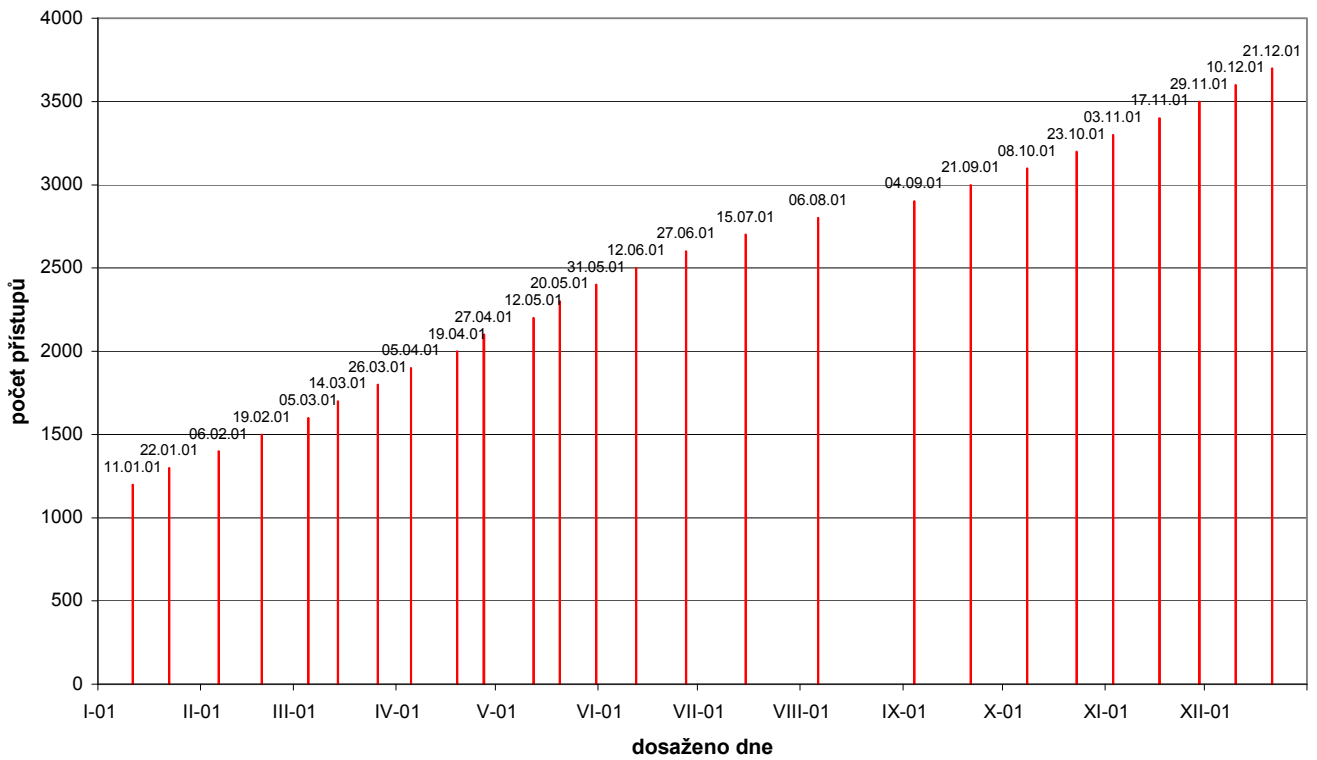
2.3 Aktivní šíření informací v souladu s Aarhuskou úmluvou

Kromě poskytování informací na základě dotazů či podnětů občanů je snahou Centra veškeré získané informace šířit také aktivně v souladu s principy tzv. Aarhuské úmluvy. Zásadním prostředkem aktivního šíření informací je Internet, sdělovací prostředky, přímá dopisová forma a vydávání vlastních publikací, letáků či brožur.

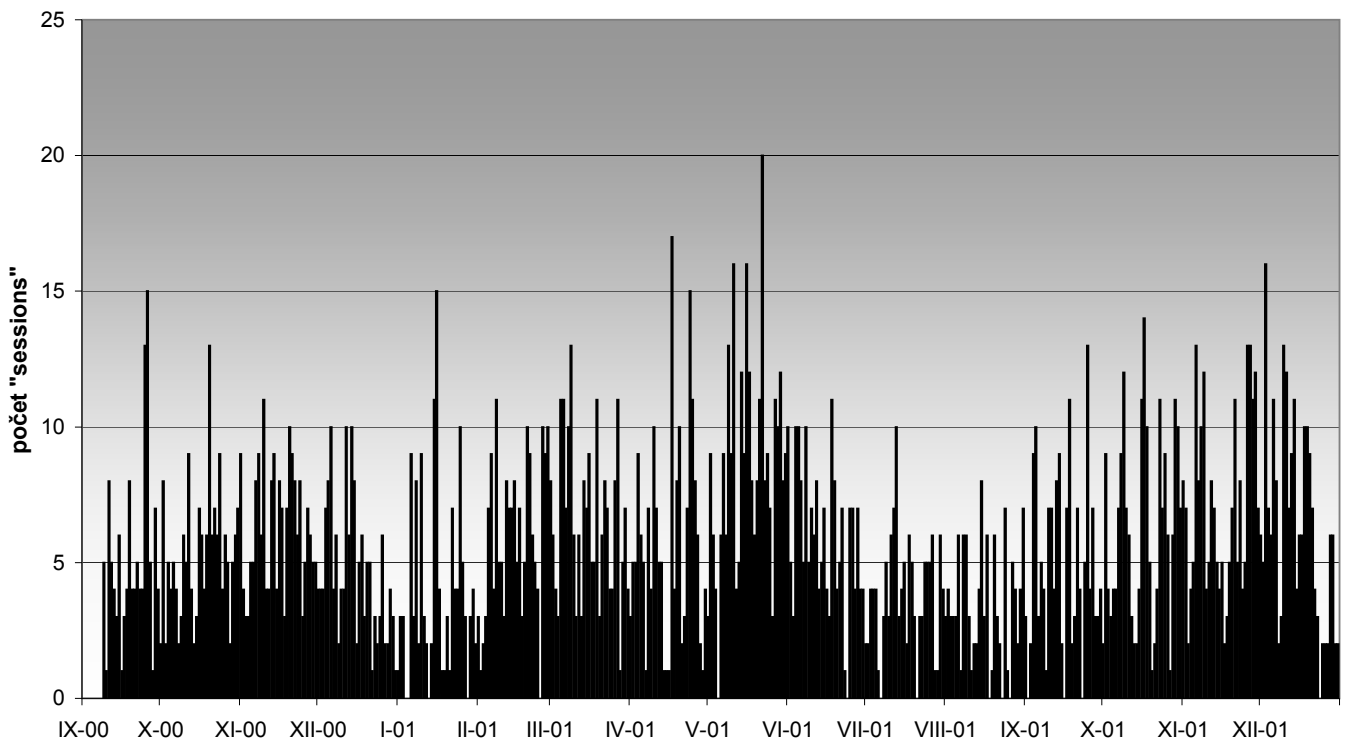
Internetové stránky Centrum byly zřízeny pod doménou <http://www.ecmost.cz> v květnu 2000. Klíčové informace jsou přístupné i v anglické a německé verzi. Přístupy na českou, německou a anglickou verzi dosáhly od 3.7. 2000 počtu 3800, resp. 276, resp. 251. Vývoj přístupů na českou část Internetových stran ilustruje Graf 5. Kromě počtu přístupů je od září 2000 rovněž sledován počet tzv. sessions, tj. unikátních návštěvníků, který pro rok 2001 činí 1474 (v roce 2000 celkem 452 sessions). Přehled tzv. denních sessions je zobrazen v Grafu 6.

Internetové stránky jsou průběžně doplňovány novými informacemi, daty a službami, jejichž úplný výčet za rok 2001 následuje:

- informace o vzniku a činnosti Centra, včetně plného znění základajících listin (i v Aj a Nj)
- výroční zpráva za rok 2000 a výsledky veřejného průzkumu Informace a životní prostředí
- 59 grafů znázorňujících průběh koncentrací škodlivin za uplynulých 24 hodin na 18 měřicích stanicích (i v Aj a Nj)
- vyhodnocení imisní situace za uplynulý měsíc na mosteckých měřicích stanicích
- plné znění vybraných kapitol Směrnice o kvalitě ovzduší v Evropě vydané WHO
- přehled o kvalitě vody ke koupání na koupalištích v okresech CV, MO a TP
- plné znění nové vyhlášky stanovující kvalitu vody ke koupání
- přehled o průtocích na třech vybraných profilech řeky Bíliny v okrese Most od r. 2000
- přehled rozborů vody z řeky Bíliny na dvou vybraných profilech v okrese Most od r. 2000
- přehled zásobování okresu Most pitnou vodou s rozborů pitné vody v úpravárnách a na vybraných místech vodovodní sítě od r. 2000
- plné znění nové vyhlášky stanovující požadavky na kvalitu pitné vody
- zpravodajství z Deníku Mostecka - výběr článků s tematikou životního prostředí - od r. 2001
- aktuální upozornění obyvatelům Mostecka - blokové čištění, pylové zpravodajství, výskyt klíšťat, upozornění průmyslových podniků apod.
- fotogalerie Krušnohoří - otevřená galerie pro amatérské i profesionální fotografie zaměřená na kladné i záporné stránky Krušnohoří
- autorská fotogalerie Jana Hodače, mladého mosteckého fotografa
- kompletní adresář veřejné správy Ústeckého kraje
- kompletní přehled environmentální legislativy České republiky - přes 300 položek (i v Aj a Nj)
- kompletní přehled a plné znění obecně závazných vyhlášek obcí Ústeckého kraje
- kompletní přehled formulářů pro veřejnou správu v oblasti ochrany ŽP (připravuje se k publikování)
- přehled o publikacích a CD-ROMech, které si lze v Centru zapůjčit
- katalog videotéky MŽP, kterou Centrum provozuje
- výběr zajímavých elektronických publikací s možností stažení (stále se doplňuje)
- přehled o přírodovědné řadě sborníků Okresního muzea v Mostě s možností zapůjčení v Centru
- přehled vybraných knih o ochraně ŽP s možností zapůjčení v Okresním muzeu v Mostě
- kompletní informační servis o průběhu a výsledcích procesu zpracování Konceptce odpadového hospodářství Ústeckého kraje zpracovávaného RRA Ústeckého kraje
- informace o Klubu ekologické výchovy
- přehled nestátních neziskových organizací v oblasti ochrany ŽP v České republice
- návštěvní kniha
- elektronické diskusní fórum na tematiku životního prostředí
- mapa stránek

Graf 5. Počty přístupů od v roce 2001

Graf 6. Počty denních „sessions“ od 7.9. 2000

Centrum spolupracuje s lokálními sdělovacími prostředky - Radiem Most, Deníkem Mostecka a Mosteckými listy. V Deníku Mostecka jsou 1-2 x měsíčně zveřejňovány informační a vzdělávací články, v Mosteckých listech, vydávaných 1 x měsíčně Magistrátem města Mostu, existuje pravidelná rubrika - Ekosloupek. Spolupráce s Radiem Most a Deníkem Mostecka v oblasti imisního zpravodajství již byla zmíněna výše, stejně jako Internetové ekozpravodajství Deníku Mostecka na webových stránkách Centra.

V říjnu 2001 Centrum připravilo 3 vlastní projekty, s nimiž se prostřednictvím občanského sdružení Česká společnost pro životní prostředí přihlásilo do výběrového řízení MŽP na podporu projektů občanských sdružení. Jeden projekt si klade za cíl zvýšit povědomí široké veřejnosti – spotřebitelů, výrobců i distributorů – o významu a možnostech získání licenční známky Ekologicky šetrný výrobek a na straně spotřebitele dále zvýšit informovanost o skutečném významu „eko-“ symbolů a značek užívaných na obalech a výrobcích. Základním cílem druhého předkládaného projektu je dopracovat, vydat a distribuovat tištěnou publikaci „Praktický rádce otázkami životního prostředí“ pro občany Mostecka. Třetí projekt spočívá ve vypracování elektronického katalogu informací o životním prostředí pro okres Most, resp. Mosteckou oblast, jako pilotní projekt, jenž by mohl vytvořit standard ve zveřejňování environmentálních informací na lokální úrovni, případně se i stát základem pro vytvoření obdobného projektu pro větší územní celek – Euroregion či kraj. Výsledek výběrového řízení bude znám na jaře roku 2002.

2.4 Dění v rafinérsko-chemickém komplexu

Již od počátku své existence je Centrum v kontaktu s dispečinkou Chemopetrolu a České rafinérské a v případě potřeby tak může operativně poskytovat informace o dění v průmyslovém komplexu těchto společností. O mimořádných událostech (jako např. faklování, odstávky, havárie) dostává Centrum faxové zprávy, stejně jako orgány státní správa a samosprávy, vůči nimž mají společnosti ohlašovací povinnost.

2.5 Informační středisko v procesu zpracování KOH ÚK

V roce 2001 uzavřelo Centrum mandátní smlouvu s Regionální rozvojovou agenturou Ústeckého kraje, která je zpracovatelem strategického dokumentu Koncepce odpadového hospodářství Ústeckého kraje, o zajištění informování veřejnosti o průběhu a zpracování tohoto dokumentu. Na základě toho byla na Internetových stránkách Centra vytvořena sekce Odpady, kde jsou publikovány tiskové zprávy o průběhu celého procesu a dílčí výstupy. Veškeré výstupy jsou v tištěné podobě k nahlédnutí či zapůjčení v kanceláři Centra. Informace jsou podávány rovněž prostřednictvím e-mailu a telefonní linky. Centrum tyto služby poskytuje prozatím bezúplatně. Případné náklady budou řešeny dodatkem mandátní smlouvy. Koncepce bude zpracována v březnu 2002.

2.6 Environmentální osvěta, výchova a vzdělávání

Centrum se v roce 2001 stalo provozovatelem videotéky MŽP, která zahrnuje na 60 titulů z oblasti ochrany přírody, životního prostředí a ekologické výchovy. Videokazety jsou bezúplatně půjčovány zejména školám a školkám na Mostecku. Kromě videokazet jsou v kanceláři Centra volně k zapůjčení odborné publikace a CD-ROMy (např. ročenky MŽP, ČHMÚ apod.), dále přírodovědné sborníky vydávané Okresním muzeem Most. Pracoviště Centra se stává předmětem exkurzí studentů, v červenci 2001 zde absolvovala 14 -ti denní praxi studentka FŽP ÚJEP. Rovněž informační materiály, které by se staly výstupem projektů Centra přihlášených do výběrového řízení MŽP, jsou v převážné míře určeny školám pro účely ekologické výchovy. V září 2001 byl v Mostě založena regionální sekce občanského sdružení Klub ekologické výchovy, na jehož činnosti se kancelář Centra aktivně podílí.

3. Finanční zpráva

3.1 Financování v roce 2001

Ekologické centrum získává finanční prostředky na zajištění svého provozu na základě dvoustranných smluv mezi Výzkumným ústavem pro hnědé uhlí, a.s., a společnostmi Celio, Česká rafinérská, Chemopetrol a Mostecká uhelná společnost. Příjmy plynoucí z dvoustranných smluv představovaly za rok 2001 celkem 848.000,- Kč.

Náklady v roce 2001 jsou shrnuty v tabulce 1. V prvním sloupci je uveden návrh rozpočtu tak, jak byl odsouhlasen při kontrolním dni, sloupec druhý uvádí plnění tohoto rozpočtu se stavem účetní uzávěrky k 31.12.

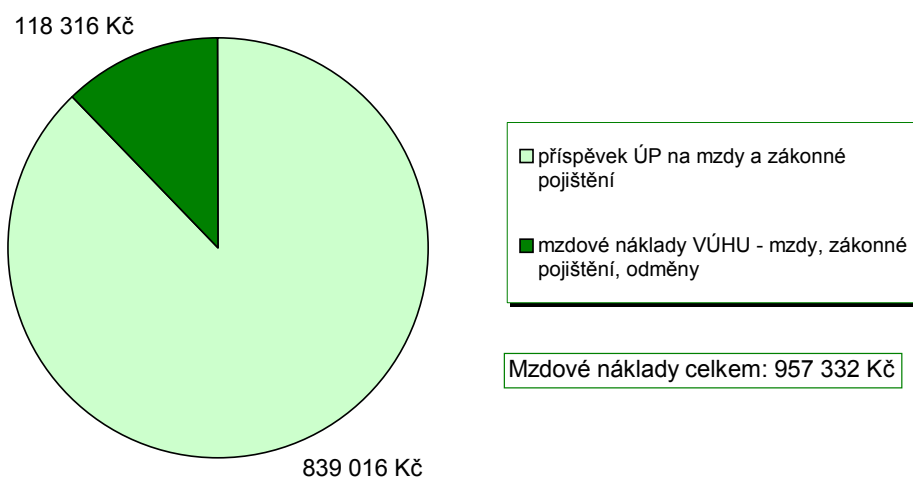
Tabulka 1. Náklady v roce 2001 - plán a plnění k 31.12.

A. Nákup vybavení	plán	skutečnost
I. Počítačové vybavení	255 000	166 772
II. Kopírka, tiskárna	35 000	33 770
III. Telefon	15 000	13 950
IV. Sociální vybavení	15 000	10 789
V. Nábytek	70 000	0
	390 000	225 281
B. Provozní náklady		
I. Nájem a služby	110 000	64 000
II. Běžné náklady	348 000	269 117
III. Mzdové náklady	0	118 316
	458 000	451 433
C. NÁKLADY CELKEM	848 000	676 714
D. Hospodářský výsledek	112 000	283 286

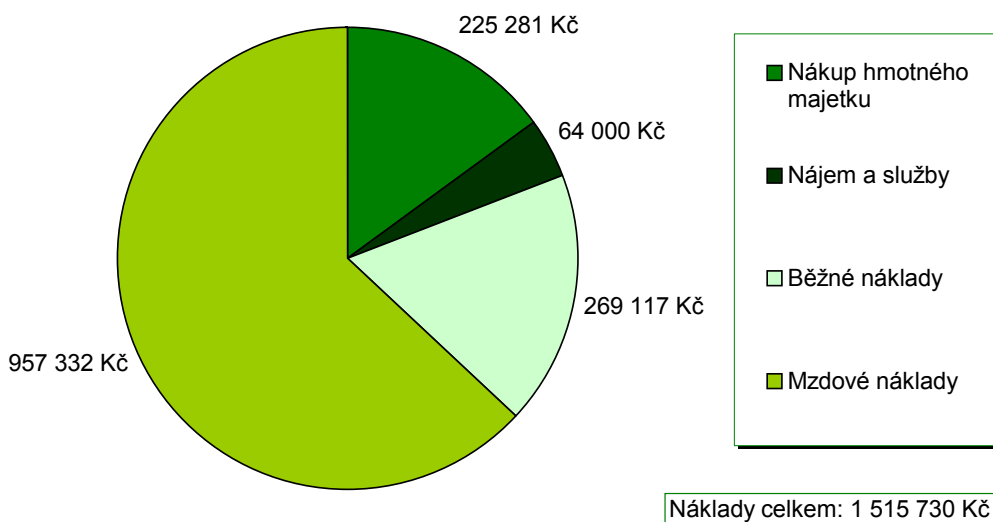
Z tabulky je zřejmé, že hospodaření Centra skončilo přebytkem ve výši 283 tis Kč, přičemž očekávaný přebytek měl být 112 tis Kč. Přebytek hospodaření byl převeden do rozpočtu roku 2002.

Grafy 7 – 9 shrnují skladbu všech příjmů a nákladů Centra v roce 2001, včetně příspěvku Úřadu práce Most na mzdové náklady.

Graf 7. Skladba mzdových nákladů ECM v roce 2001

Graf 8. Skladba nákladů ECM v roce 2001

Graf 9. Skladba příjmů ECM v roce 2001

